

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY W DOBRONIU**

z dnia2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień dla Gminy
Dobroń na lata 2022 - 2025**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, poz. 2469, z 2022 r. poz. 218, poz. 24), art. 10 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.: Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2019 r. poz. 1655, z 2021 r. poz. 2469) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 559) Rada Gminy w Dobroniu uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień dla Gminy Dobroń na lata 2022 – 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobroń.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 roku

RADCA PRAWNY

Anna Wyrwa-Antoniak
ŁdM-1454

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
Narkomanii oraz Innych Uzależnień
dla Gminy Dobroń
na lata 2022 - 2025**

Spis treści

I. WPROWADZENIE	3
I. 1. Najważniejsze pojęcia	3
I. 2. Podstawy prawne	4
I. 3. Spójność ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych.....	7
I. 4. Lokalizacja i mieszkańcy.....	7
II. DIAGNOZA ZAGROŻENIA UZALEŻNIENIAMI NA TERENIE GMINY	8
II. 1. Rynek alkoholowy.....	8
II. 2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	8
II. 3. Działania profilaktyczne.....	9
II. 4. Wnioski z badań ankietowych mieszkańców	10
II. 4. 1. Wnioski z badań pełnoletnich mieszkańców	10
II. 4. 2. Wnioski z badań sprzedawców alkoholu	12
II. 4. 3. Wnioski z badania uczniów	13
III. ZASOBY INSTYTUCJONALNE.....	16
IV ADRESACI PROGRAMU	16
V. REALIZATORZY i PARTNERZY PROGRAMU	17
VI. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	17
VII. ZASADY I ŹRÓDŁA FINASOWANIA PROGRAMU	25
VIII ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	25

I. WPROWADZENIE

I. 1. Najważniejsze pojęcia

Niniejszy **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Innych Uzależnień dla Gminy Dobroń na lata 2022-2025 (zwany dalej Programem)** stanowi część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych i jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach uchwalanych dotychczas przez władze gminy gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii.

Elementem niniejszego Programu na lata 2022 - 2025 są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Władze Gminy Dobroń, w trosce o zdrowie mieszkańców, dostrzegają bowiem, że problematyka uzależnień nie dotyczy jedynie konsumpcji alkoholu i narkotyków, ale również przejawia się w innych nieracjonalnych zachowaniach, jak np. hazard, zbieractwo, zakupoholizm czy nadużywanie nowoczesnych technologii (siecioholizm, fonoholizm). Niezależnie od swojego podłoża i formy, zjawisko uzależnień wywołuje zmiany charakterologiczne, które objawiają się brakiem obowiązkowości, osłabieniem woli i zainteresowań, a w dalszej kolejności wpływają na rozkład życia rodzinnego, zawodowego i towarzyskiego. Dlatego tak istotne jest włączanie osób do udziału w programach profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych.

Pod pojęciem uzależnienia behawioralnego (czynnościowego) rozumie się zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz jej otoczenia. Przykładami uzależnień behawioralnych są patologiczny hazard, uzależnienie od komputera, pracoholizm, zakupoholizm, uzależnienie od seksu/ pornografii, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych, uzależnienie od telefonu komórkowego, kompulsywne objadanie się, anoreksja.

Narkomania oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie – narkotyków, do jakich zaliczane są naturalne lub syntetyczne substancje, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego – oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju. Rozróżniamy narkotyki pochodzenia naturalnego, (opium, liście koki, konopie indyjskie czy grzyby halucynogenne) oraz otrzymywane w drodze laboratoryjnych procesów chemicznych (amfetamina, ecstazy,

LSD). Środki psychoaktywne mogą powodować uzależnienie fizyczne i psychiczne oraz zaburzać czynności najważniejszych narządów i organów człowieka. Uzależnienie fizyczne polega na przystosowaniu (i przyzwyczajeniu) organizmu do obecności określonego środka psychoaktywnego, a uzależnienie psychiczne oznacza poczucie potrzeby, przymus przyjmowania określonej substancji, aby zniwelować uczucie lęku, zagrożenia i stresu.

Zjawisko narkomanii implikuje poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, zwłaszcza w zakresie występowania chorób infekcyjnych (HIV, żółtaczkę, choroby weneryczne).

Należy również zwrócić uwagę na niebezpieczeństwo, które jest związane z tzw. „**dopalaczami**”, szczególnie popularnymi w środowisku młodzieży. „Dopalacze” są środkami psychoaktywnymi i mogą wywoływać pobudzenie, halucynacje, stany euforii, obniżenia nastroju czy odurzenia. Dopalacze najczęściej składają się z kilku substancji co powoduje jednoczesne zaburzenia wielu funkcji ośrodkowego układu nerwowego, tym się różnią od klasycznych narkotyków i na tym głównie polega ich niebezpieczeństwo.

Uzależnienie od alkoholu jest następstwem długotrwałego, szkodliwego spożywania alkoholu, w którym picie uzyskuje zdecydowane pierwszeństwo przed zachowaniami, które niegdyś były dla osoby pijącej ważniejsze. Osoba uzależniona odczuwa silny nieodparty przymus sięgania po alkohol, doświadcza wielu nasilających się dolegliwości fizycznych i psychicznych po przerwaniu lub znacznym ograniczeniu picia (drżenie mięśniowe, wzmożona potliwość, zaburzenia snu, niepokój, drażliwość, lęki), które ustępują po wypiciu kolejnej porcji alkoholu, i pije alkohol inaczej, niż tego naprawdę pragnie (więcej i dłużej niż planuje, ma problemy z utrzymaniem zaplanowanej abstynencji). Od uzależnienia należy rozróżnić tzw. **ryzykowne spożywanie alkoholu** czyli picie nadmiernych jego ilości (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że się one pojawiają, o ile obecny model picia nie zostanie zmieniony. Natomiast **szkodliwe picie alkoholu** opisywane jest jako wzór picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu.

I. 2. Podstawy prawne

Zgodnie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania,

inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

W myśl art. 2 ust. 1 ww. Ustawy, zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną;
- 3) ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia w kraju;
- 4) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- 7) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Na podstawie art. 4¹ ust. 1., do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Bezpośrednią podstawę prawną dla sporządzenia i realizacji niniejszego Programu stanowi art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w następującym brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2022 r.¹:

2. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o

¹ Na podstawie przepisów Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021r. poz. 2469).

pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika”.

Ponadto zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.), również przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Jak stanowi art. 10 ust. 2a ww. ustawy, w gminnym programie uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących. W ramach gminnego programu w szkołach i placówkach systemu oświaty są realizowane w szczególności działania o potwierdzonej skuteczności lub oparte na naukowych podstawach prowadzone w zakresie działalności, o której mowa w ust. 2a. ustawy.

Oprócz obu ww. ustaw, niniejszy Program został sporządzony i będzie realizowany z uwzględnieniem stosownych przepisów:

- 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.);
- 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- 3) ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 447);
- 4) ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t. j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1956 z późn. zm.) ;
- 5) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1449);
- 6) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

I. 3. Spójność ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych

Cele wytyczone w niniejszym Programie są skorelowane z celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Dobroń 2021-2025, w tym korespondują i precyzują:

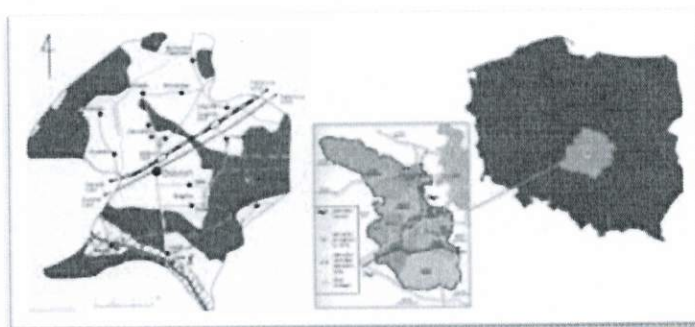
- 1) cel operacyjny nr 1 - *Budowanie skutecznego systemu pomocy terapeutycznej oraz wsparcie działalności grup samopomocowych dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i ich rodzin,*
- 2) cel operacyjny nr 2 - *Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki informacyjnej i edukacyjnej - z obszaru uzależnienia od substancji psychoaktywnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym,*
- 3) cel operacyjny nr 3 - *Szerzenie wiedzy w zakresie specyfiki problemów i konsekwencji związanych ze spożywaniem alkoholu, promowanie zdrowego stylu życia oraz upowszechnianie informacji o dostępnych formach pomocy w przypadku wystąpienia problemu uzależnień.*

I. 4. Lokalizacja i mieszkańcy

Dobroń to gmina wiejska położona w województwie łódzkim, w powiecie pabianickim. W granicach województwa od zachodu i południa sąsiaduje z powiatem łaskim, natomiast od strony wschodniej i północnej z gminami Pabianice i Dłutów. Na obszarze gminy Dobroń mieści się 18 sołectw: Barycz, Chechło Pierwsze, Chechło Drugie, Dobroń Duży, Dobroń Mały, Dobroń Poduchowny, Ldzań, Morgi, Markówka, Mogilno Duże, Mogilno Małe, Orpelów, Poleszyn, Przygoń, Róża, Wincentów, Wymysłów, Zakrzewki. Obszar Gminy wynosi 95,46 km² i stanowi 19,40% powierzchni powiatu.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. Gmina Dobroń – według miejscowości - liczyła 7618 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały.

Rys. 1. Lokalizacja Gminy Dobroń

Źródło: www.dobron.bip.net.pl

II. DIAGNOZA ZAGROŻENIA UZALEŻNIENIAMI NA TERENIE GMINY

II. 1. Rynek alkoholowy

W 2021 r. na terenie Gminy Dobroń znajdowało się łącznie 28 punktów sprzedaży alkoholu, w tym 17 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 9 do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

Należy zauważyć, że na przestrzeni lat 2017-2021 liczba sklepów prowadzących sprzedaż alkoholu oraz liczba lokali gastronomicznych utrzymywała się na względnie stałym poziomie. W roku 2019 wynosiła łącznie 27, w 2018 (25), a w 2017 również 25. Na przestrzeni ostatnich 5 lat liczba punktów wzrosła.

Tab. 1 Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w 2021 r.

Rodzaj punktu sprzedaży	Zawartość alkoholu w sprzedawanych napojach	Liczba punktów sprzedaży
- do spożycia poza miejscem sprzedaży	do 4,5%	17
	4,5-18%	17
	Od 18%	17
- do spożycia w miejscu sprzedaży	Do 4,5%	9
	4,5-18%	6
	Od 18%	3

II. 2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na przestrzeni ostatnich trzech lat łączna liczba posiedzeń i posiedzeń ogólnych GKRPA utrzymuje się na wyrównanym poziomie, czego nie zakłóciła nawet epidemia koronawirusa. Natomiast w związku ze stanem epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, obowiązującym w Polsce od 20 marca 2020 r., w latach 2020 i 2021 nie przeprowadzono żadnej kontroli punktu sprzedaży alkoholu.

Tab. 2. Działalność GKRPA Dobroń

		2019	2020	2021
Działalność GKRPA	Posiedzenia - ogółem	8	7	9
	Posiedzenia ogólne	4	3	4
	Posiedzenia podkomisji interwencyjno-motywującej	4	4	5
	Przeprowadzone rozmowy	4	4	3
	Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	4	0	0
	Postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych	5	3	9
Działalność Podkomisji interwencyjno-motywującej	Wpłynęło wniosków o leczenie odwykowe	2	5	4
	Obecnie rozpoczętych spraw	7	12	5
	zlecenia przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	1	3	2
	wnioski do Sądu ws. obowiązku leczenia odwykowego	1	3	3

II. 3. Działania profilaktyczne

Dla dzieci i młodzieży (w tym z rodzin z problemem alkoholowym) zamieszkujących Gminę Dobroń są organizowane kolonie i obozy realizujące program zajęć profilaktycznych i socjoterapeutycznych. W 2019, 2020 i 2021 roku uczestniczyło w nich łącznie po 40 osób na rok.

W Gminie Dobroń działa od 2013 r. Gminny Teatr Profilaktyczny „Metamorfoza”, w którym młodzież szkolna przygotowuje po dwa spektakle profilaktyczne rocznie i prezentuje je w swojej szkole oraz w pozostałych dwóch szkołach w gminie. W zajęciach teatru działa ok. 15- 20 osób.

II. 4. Wnioski z badań ankietowych mieszkańców

W pierwszym kwartale 2022 roku na terenie Gminy Dobroń przeprowadzone zostały badania ankietowe, które miały na celu zdiagnozowanie podstawowych problemów społecznych łączących się ze zjawiskiem różnego rodzaju uzależnień, a także postawami społecznymi wobec tych zjawisk.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Dobroń wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- a) 82 dorosłych mieszkańców,
- b) 215 uczniów z klas 4-8 SP,
- c) 18 sprzedawców i właścicieli punktów dystrybucji napojów alkoholowych.

Badania przeprowadzono na zlecenie Gminy Dobroń.

Badania miały charakter ankiety online przeprowadzonej przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie.

Szczegółowy rozkład uzyskanych odpowiedzi został zaprezentowany w osobnym dokumencie pn. „Diagnoza Problemów Uzależnień w Gminie Dobroń”. Poniżej zostały przedstawione najważniejsze wnioski płynące z przeprowadzonych badań:

II. 4. 1. Wnioski z badań pełnoletnich mieszkańców

1. **Największy odsetek z grupy badanych dorosłych mieszkańców wskazał na uzależnienia behawioralne** (łącznie 76% badanych), jako najważniejszy z problemów lokalnych. W tym 48% uznało, że jest to problem raczej istotny, a 28%, że bardzo istotny. **Niewiele mniej, bo 75% badanych dostrzega istotność problemu uzależnienia od alkoholu w ich środowisku zamieszkania. Na trzecim miejscu znalazł się smog** – w sumie dla 74% badanych zanieczyszczenie powietrza stanowi raczej lub wręcz bardzo istotny problem. Natomiast za problemy o najmniejszej skali w środowisku lokalnym mieszkańcy gminy Dobroń uznali bezdomność (łącznie 61%) i bezrobocie (49%).

2. 49% badanych twierdzi, że nie zna osób doświadczających przemocy w rodzinie. Natomiast 25,5% uważa, że zna takie osoby, a drugie tyle nie jest pewna, choć ma podejrzenia, że w danym przypadku dochodzi do przemocy w rodzinie. Oznacza to zatem, że **większość, bo łącznie 51% mieszkańców gminy, zna osobiście lub pośrednio osoby uwikłane w przemoc domową**. Tak duży procent respondentów, którzy nie są pewni, czy w ich otoczeniu mają miejsce akty przemocy (25,5%) uzasadnia prowadzenie w gminie działań informacyjnych i profilaktycznych w zakresie umiejętności identyfikowania i reagowania na przemoc w rodzinie.
3. **Tym bardziej, że zgodnie z odpowiedziami uzyskanymi już w następnym pytaniu - aż 66% badanych nie wie, gdzie może zgłosić się po wsparcie ofiara przemocy domowej.**
4. **Dorośli mieszkańcy gminy najczęściej deklarują, że po raz pierwszy spróbowali alkoholu w wieku dojrzewania (16-18 lat) – 41%.** Niestety nie brakuje respondentów, którzy swoją inicjację alkoholową przeszli jeszcze wcześniej, bo w wieku 13-15 lat (26%), czy nawet poniżej 12 lat (9%).
5. Niemniej, pomimo wczesnego wieku inicjacji alkoholowej, **dorośli mieszkańcy wykazują konstruktywne postawy wobec spożywania alkoholu. Najwięcej respondentów podaje, że spożywa alkohol kilka razy do roku (33%) lub kilka razy w miesiącu (23%).** Nie brakuje takich, którzy spożywają kilkakrotnie w ciągu tygodnia (11%) lub nawet niemal codziennie (2,5%).
6. Abstynencję zadeklarowało 13,5% badanych mieszkańców.
7. **Mieszkańcy Gminy Dobroń odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o niskim poziomie ryzyka.** Mieszkańcy Gminy piją okazyjnie, a jednorazowo spożywają małe ilości alkoholu. (najczęściej deklarowali, że spożywają jednorazowo od 1 do 2 standardowych porcji alkoholu (54%).
8. Niemal jednogłośnie badani stwierdzili, że kobiety nie powinny spożywać alkoholu w czasie ciąży (95%), a prowadzenie samochodu nawet po niewielkiej ilości alkoholu nie jest bezpieczne (94%). Zdaniem łącznie 92% respondentów spożywanie alkoholu wcale nie pomaga w trudnych sytuacjach życiowych. W opinii 39% badanych osoby spożywające alkohol raczej stanowią zagrożenie w środowisku lokalnym, a 27% zdecydowanie popiera takie twierdzenie, co daje łącznie aż 66%. Zdaniem łącznie 67% badanych dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany. 58% zdecydowanie odrzuca pogląd, że alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce, a 27% raczej się z nim nie zgadza. Pozostałe 15% jest odmiennego zdania.

9. **Palenie papierosów nie jest zjawiskiem powszechnym** wśród badanych mieszkańców gminy. Łącznie 24% ankietowanych przyznaje, że obecnie pali papierosy tradycyjne, w tym 12%, że pali regularnie.
10. **61% badanych mieszkańców nie wie, w jakim miejscu może uzyskać pomoc osoba uzależniona od alkoholu.**
11. Zdaniem aż 43% dorosłych mieszkańców uzależnienie od używania komputerów i Internetu jest w ich środowisku dość powszechne, a dla 38% - wręcz bardzo powszechne. Zatem, sumując, aż dla 81% respondentów zjawisko uzależnienia od nowoczesnej technologii stanowi duży problem.
12. Łącznie dla 88% ankietowanych uzależnienie od hazardu stanowi bardzo rzadki lub dość rzadki problem w środowisku lokalnym.
13. **W ocenie 65% badanych zdecydowanie można uzależnić się od gier na pieniądze, a dla 29% jest to raczej możliwe. Jedynie 3,5% ankietowanych jest zdania, że nie można popaść w uzależnienie od gier hazardowych.**
14. Niemal przez aklamację badani mieszkańcy opowiedzieli się za potrzebą wdrażania działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom (90%).
15. Spośród wymienionych działań profilaktycznych, zdecydowanie najwięcej ankietowanych opowiedziało się za prowadzeniem warsztatów profilaktycznych w szkołach (73% osób).
16. W dalszej kolejności ankietowani wskazali na potrzebę otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień (67%) i wsparcia psychologicznego dla rodzin (63%).
17. Ponad połowa badanych (56%) wskazała na konieczność pomocy dla uczniów po okresie izolacji i zdalnego nauczania.

II. 4. 2. Wnioski z badań sprzedawców alkoholu

1. Przeważająca większość badanych nie uważa, aby w okolicy był nadmiar punktów sprzedaży alkoholu (w tym 61% zdecydowanie nie zgadza się, a 22% raczej nie zgadza się),
2. Badani sprzedawcy uważają jednogłośnie (100%), że alkohol powinien nadal być zakazany dla osób w wieku poniżej 18 r.ż., jak również są zdania, że jazda nawet po niewielkiej ilości alkoholu nie jest bezpieczna.
3. Ankietowani są niemal jednomyślni także w sprawie spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży. Zdaniem 94% kobiety spodziewające się dziecka nie powinny pić alkoholu.

Pozostałe 6% raczej zgadza się, że kobiety ciężarne mogą spożywać niewielki ilości alkoholu.

4. W opinii 94,5% badanych picie alkoholu nie pomaga w trudnych sytuacjach życiowych.
5. Większość respondentów deklaruje, że nigdy nie zdarza się, aby w ich sklepie nieletni próbowali nabyć alkohol. W 22% przypadków zdarza się to tylko kilka razy do roku.
6. Niezależnie od tego, czy w gminie Dobroń ma miejsce spożywanie alkoholu w obrębie sklepu, czy nie, wszyscy badani sprzedawcy zgodnie stwierdzili, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy nie doszło w ich placówce do żadnego nieprzyjemnego zdarzenia związanego z używaniem alkoholu.
7. 100% badanych podaje również, że nie było potrzeby wzywania policji, ani straży miejskiej.
8. 6% ankietowanych deklaruje, że nie jest pewna, czy osoba, której sprzedała alkohol, była pełnoletnia. Pozostałe 94% twierdzi, że nie zdarzyło im się to nigdy.
9. Ponad połowa sprzedawców deklaruje, że zawsze pyta o dokument potwierdzający pełnoletniość klienta w razie wątpliwości co do wieku. Oznacza to, że pozostałe 44% nie zawsze postępuje w ten sposób.
10. W tym 22% badanych twierdzi, że robi to rzadko, a 22%, że często.
11. Zdaniem aż 94% badanych kontrola sprzedaży alkoholu w gminie Dobroń funkcjonuje bardzo dobrze lub raczej dobrze. Pozostałe 6% ocenia jakość kontroli jako raczej złą.
12. 83% badanych nie zauważyło, aby podczas pandemii koronawirusa wzrosła sprzedaż alkoholu.

II. 4. 3. Wnioski z badania uczniów

1. Najmłodsi uczniowie w większości oceniają swoje relacje z rodzicami jako bardzo dobre (73%). Nieco mniej pozytywnie podchodzą do oceny swoich relacji z koleżankami i kolegami (55% jako bardzo dobrze). Kontakt z nauczycielami 60,5% badanych uczniów z klas 4-6 ocenia jako dobry. Ten sam schemat powtarza się w rozkładzie odpowiedzi uczniów z klas 7-8. Z tym że swoje relacje z rodzicami jako bardzo dobre ocenia już mniej, bo 60% uczniów.
2. Odpowiedzi uzyskane w następnym pytaniu dostarczają bardzo niepokojących wniosków. O ile 3% uczniów młodszych uważa, że ich rówieśnicy spożywają alkohol, to w przypadku uczniów z klas 7-8 twierdzi tak już aż 40% badanych.

3. Większość uczniów ze starszych roczników przyznało, że spożywają alkohol najczęściej na dyskotekach i imprezach (66%). Zwraca również uwagę odpowiedź „w domu”, którą zaznaczyło aż 43% badanych.
4. W obu ankietowanych grupach wiekowych uczniowie najczęściej są zdania, że ich rówieśnicy spożywają alkohol, aby zaimponować innym (28,7% - kl. 4-6, 50% - kl. 7-8).
5. Na pytanie o sposoby dostępu do alkoholu dla osób niepełnoletnich, najwięcej odpowiedzi w obu grupach wiekowych wskazywało na kupowanie alkoholu uczniom przez starszych kolegów (23% - kl. 4-6, 35% - kl. 7-8). Należy koniecznie zwrócić uwagę, że udzielone odpowiedzi sugerują szereg innych metod na zdobywanie alkoholu, w tym podbieranie rodzicom w domu, zakup za pośrednictwem osób obcych spotkanych pod sklepem czy w końcu samodzielny zakup.
6. Na pytanie o częstotliwość spożywania alkoholu zdecydowana większość ankietowanych uczniów deklaruje abstynencję (97% - kl. 4-6, 71% - kl. 7-8). Wśród starszych roczników drugą najczęściej wybieraną opcją jest spożywanie rzadziej, niż raz w miesiącu (25%, kl. 7-8).
7. Najwięcej uczniów – w sumie aż 25% - wyznało, że swoją inicjację alkoholową przeżyło w wieku 11-13 lat (22% uczniów z klas 7-8 i 3% uczniów z klas 4-6). Nie brakuje również wskazań na wiek nawet poniżej 8 lat (9% - kl. 7-8, 4% - kl. 4-6). W porównaniu z badaniami osób dorosłych wskazywałoby to na obniżanie się przeciętnego wieku inicjacji alkoholowej.
8. Uczniowie, którzy deklarują spożywanie alkoholu, najczęściej tłumaczą to: ciekawością (15% uczniów z kl. 7-8, 3% uczniów z klas 4-6) i względami towarzyskimi (14% uczniów z kl. 7-8).
9. niemal wszyscy uczniowie z klas 4-6 (98%) i 7-8 (84%) deklarują, że nie palą papierosów.
10. Podobnie, jak w pytaniu o kontakt rówieśników z alkoholem i papierosami, tak samo w przypadku narkotyków i dopalaczy uzyskano alarmujące dane. Substancje odurzające są stosowane już przez uczniów z klas 4-6 (takiego zdania jest 1% uczniów w tym przedziale wiekowym), natomiast w klasach starszych uważa tak już 18% badanych uczniów.
11. 3% badanych uczniów, zarówno w klasach 4-6, jak i 7-8, przyznało się do doświadczeń z narkotykami albo dopalaczami.
12. **Starsi uczniowie spędzają przed komputerem najczęściej do 2 godzin w ciągu dnia (32% w kl. 7-8), a młodsi więcej, bo do 4 godzin (24% w kl. 4-6).** Zdecydowanie

największa część badanych uczniów deklaruje, że będąc pozbawiona przez tydzień dostępu do Internetu, czułaby się raczej normalne, chociaż trochę by im go brakowało (49% - kl. 4-6, 44% - kl. 7-8). Nie brakuje jednak odpowiedzi sugerujących, że uczniom trudno byłoby wytrzymać sytuację braku dostępu do Internetu przez tydzień (8% - kl. 4-6, 25% - kl. 7-8). Dla niektórych byłaby to wręcz tragedia (12% - kl. 4-6, 14% - kl. 7-8).

13. **Inaczej sprawa ma się w przypadku korzystania ze smartfonu. Popularność korzystania ze smartfonu wzrasta wraz z wiekiem.** Najwięcej, 38% uczniów z klas 4-6, korzysta z telefonu od 2 do 3 godzin dziennie, podczas gdy uczniowie z klas starszych przeznaczają na to już w większości ponad 5 godzin dziennie (36%).
14. W obu badanych przedziałach wiekowych, najczęściej wybieraną przyczyną korzystania z komputera i Internetu jest chęć kontaktu ze znajomymi (54% - kl. 4-6, 78% - kl. 7-8). Na tak wysoki wynik mogły wpłynąć doświadczenia ostatnich dwóch lat, które upłynęły pod znakiem zdalnej edukacji i lockdownów z powodu epidemii koronawirusa. Drugą w kolejności popularną formą używania Internetu jest oglądanie filmów (50% - kl. 4-6, 72% - kl. 7-8).
15. **Wśród uczniów szkół w gminie Dobroń występują różnorodne formy zagrożeń uzależnieniami i uzależnień behawioralnych.**
16. **Uczniowie z klas najmłodszych są zdania, że w ich otoczeniu najbardziej rozpowszechnione są fonoholizm (25%) i siecioholizm (20%).** Nie brakuje przy tym wskazań sugerujących, że w gminie Dobroń są popularne bądź czasami występują również wszystkie inne podane rodzaje uzależnień, jak: uzależnienie od hazardu (łącznie 19% uczniów), zakupów (45%) czy zaburzenia odżywiania (32%).
17. **Również uczniowie z klas 7-8 uważają za najbardziej rozpowszechnione uzależnienie od telefonu (47%) i Internetu (38%).** W przypadku starszych uczniów rosną wskazania procentowe na oba te rodzaje uzależnień behawioralnych. Za występowaniem uzależnienia od hazardu opowiedziało się łącznie 26%, a od zakupów ponad połowa (57% uczniów). Również ponad połowa uczniów oznaczyła odpowiedzi sugerujące, że w ich środowisku zdarzają się przypadki różnych zaburzeń odżywiania (53%).

III. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Gmina Dobroń dysponuje licznymi zasobami instytucjonalnymi w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Są to:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
- 4) Punkt Konsultacyjno- Terapeutyczny,
- 5) Punkt Wsparcia Interwencyjno-Psychologicznego,
- 6) Klub Integracji Społecznej,
- 7) placówki oświatowe,
- 8) świetlica,
- 9) organizacje pozarządowe oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (NGO).

Od 2019 r. członkowie KRPA, MOPS i świetlicy uczestniczą co roku w jednym szkoleniu z zakresu podnoszącego ich poziom kwalifikacji.

Na terenie Gminy Dobroń funkcjonuje jedna świetlica, w której świadczy pracę dwóch wychowawców zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia. Z oferty placówki korzystało w 2021 r. 20 dzieci, w tym 3 z rodzin alkoholowych.

Punkt Konsultacyjno-Terapeutyczny działający w Gminie Dobroń Punkt jest czynny raz w tygodniu, w piątki od 13.00 do 20.00. W Punkcie udziela porad i konsultacji jedna osoba - mgr psycholog, certyfikowany przez PARPę terapeuta, a przy tym członek GKRP, który prowadzi również zajęcia z grupą AA.

W Gminie Dobroń działa grupa samopomocowa AA.

IV ADRESACI PROGRAMU

Działania objęte niniejszym Programem są kierowane do mieszkańców gminy Dobroń, a w szczególności beneficjentami są:

- 1) osoby i rodziny z problemem alkoholowym, narkomanii lub uzależnień behawioralnych,
- 2) osoby uwięzione w przemoc w rodzinie, w szczególności w rodzinach z problemem

alkoholowym,

- 3) osoby pijące szkodliwie i ryzykownie,
- 4) osoby uzależnione i współuzależnione,
- 5) uczniowie,
- 6) rodzice, nauczyciele, pracodawcy, sprzedawcy alkoholu,
- 7) podmioty działające w obszarze profilaktyki, rozwiązywania problemów uzależnieniowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

V. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Za wdrożenie celów niniejszego Programu są odpowiedzialne:

- 1) **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Dobroń,**
- 2) **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroniu,**
- 3) **Pełnomocnik Wójta ds. uzależnień.**

O ile tylko przyczyni się to do osiągnięcia celów, Program może być realizowany wspólnie z innymi podmiotami, w tym w szczególności z:

- 1) komórkami organizacyjnymi Urzędu Gminy Dobroń oraz jednostkami organizacyjnymi Gminy Dobroń, będącymi dysponentami środków finansowych na realizację powierzonych zadań,
- 2) szkołami, przedszkolami i innymi placówkami oświatowymi,
- 3) placówkami ochrony zdrowia,
- 4) podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych,
- 5) policją,
- 6) organizacjami pozarządowymi,
- 7) organizacjami kościelnymi, kościołami i związkami wyznaniowymi.

VI. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Na podstawie zebranych danych wyznaczono trzy główne cele do realizacji w ramach niniejszego Programu:

I cel główny: Budowa efektywnego systemu pomocy dla osób zagrożonych uwikłaniem w problem alkoholowy i uzależnionych od konsumpcji alkoholu oraz ich rodzin

II cel główny: Ograniczanie zdrowotnych i społecznych szkód wywołanych z powodu używania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych

III cel główny: Ograniczanie i eliminowanie zjawiska uzależnień behawioralnych poprzez upowszechnianie wiedzy na temat zagrożeń i symptomów tego rodzaju uzależnień oraz działania profilaktyczne.

Do każdego z celów głównych przypisano cele operacyjne o wyższym poziomie konkretyzacji działań, a także proponowane kierunki przedsięwzięć i wskaźniki realizacji celów, co prezentuje zbiorczo poniższa tabela.

I. CEL GŁÓWNY: Budowa efektywnego systemu pomocy dla osób zagrożonych uwikłaniem w problem alkoholowy i uzależnionych od konsumpcji alkoholu oraz ich rodzin		
I. Cel szczegółowy: Zapewnienie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.		
Lp.	Działanie	Wskaźniki
1.	1) Zapewnienie dostępności do terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców gminy; 2) Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego i ambulatoryjnego. 3) Kierowanie do sądu wniosków o zobowiązanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, 4) Kierowanie osób potrzebujących pomocy do wyspecjalizowanych placówek leczenia uzależnień.	1) Wysokość środków przeznaczonych na funkcjonowanie ośrodków terapii uzależnień 2) Czas oczekiwania na terapię 3) Liczba wykwalifikowanej kadry 4) Rodzaje programów terapeutycznych 5) Liczba wniosków, 6) Liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną, 7) Liczba osób podejmujących leczenie odwykowe
2.	Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i ich Rodzin	1) Liczba udzielonych porad, 2) Liczba beneficjentów porad, 3) Liczba i kwalifikacje osób zatrudnionych w Punkcie
3.	Monitorowanie i diagnozowanie problematyki używania alkoholu na terenie gminy	Sporządzenie raportu z ewaluacji Programu
4.	Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom z problemami alkoholowymi i	1) Liczba godzin udzielonych konsultacji;

	przemocowymi	2) Liczba zapewnionych godzin konsultacji; 3) Liczba rodzin, które skorzystały z konsultacji; 4) Liczba specjalistów udzielających porad;
5.	1) Udzielanie pomocy rzeczowej lub finansowej dla rodzin z problemami uzależnienia alkoholowego, 2) Dofinansowanie obozów dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym prowadzonych według określonego programu terapeutycznego przez specjalistów w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu.	1) Wysokość środków przeznaczonych na pomoc rzeczową i finansową; 2) Liczba beneficjentów 3) Liczba zorganizowanych obozów, liczba uczestniczących dzieci

II. Cel szczegółowy:

Działania profilaktyczne i informacyjno-edukacyjne podnoszące poziom świadomości i umiejętności społecznych mieszkańców gminy w zakresie czynników chroniących przed uzależnieniami

Lp.	Działanie	Wskaźniki
1.	1) Organizowanie i finansowanie szkolnych programów profilaktycznych, terapeutycznych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży zgodnie z rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, 2) Promocja aktywnego i zdrowego spędzania czasu wolnego w gronie rodziny, sąsiadów i znajomych.	1) Liczba programów; 2) Liczba godzin zajęć pozalekcyjnych 3) Liczba wycieczek, kolonii, mitingów, pikników i innych wydarzeń 4) Wysokość środków przeznaczonych na organizację działań i zakup potrzebnego sprzętu
2.	Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień.	
3.	1) Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych (np. broszury, ulotki, fachowa literatura, prezentacje) związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, 2) Dystrybucja ww. materiałów z podmiotami współpracującymi w realizacji nin. Programu (np. GOPS, placówki oświatowe, parafia, ośrodek zdrowia, przedszkole).	1) Liczba i nakład zakupionych materiałów; 2) Wysokość środków na zakup materiałów; 3) Liczba punktów, w których dystrybuowano materiały.

4.	Zakup pomocy dydaktycznych, sprzętu i wyposażenia niezbędnych do placówek oświatowych prowadzących programy profilaktyczne.	1) Liczba/nakład zakupionych pomocy dydaktycznych, sprzętu i wyposażenia; 2) Wysokość środków na zakup pomocy dydaktycznych, sprzętu i wyposażenia; 3) Liczba placówek oświatowych, w których dystrybuowano materiały.
5.	1) Realizowanie szkoleń dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i dla sprzedawców dotyczącego konsekwencji prawnych, moralnych i społecznych wynikających z nieodpowiedzialnej sprzedaży alkoholu, 2) Organizowanie szkoleń i warsztatów profilaktycznych dla rodziców, kadry pedagogicznej i pomocy społecznej dotyczących zapobiegania uzależnieniom.	1) Liczba szkoleń, 2) Liczba uczestników

III. Cel szczegółowy: Wspomaganie działalności osób i podmiotów udzielających wsparcia w przeciwdziałaniu i rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przemocowych		
Lp.	Działanie	Wskaźniki
1.	Finansowanie opisanych w ofercie składanej do gminy przedsięwzięć z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowanych przez organizacje pozarządowe i samopomocową grupę Anonimowych Alkoholików	1) Wysokość przeznaczonych środków finansowych; 2) Liczba zgłoszonych i zrealizowanych przedsięwzięć 3) Liczba instytucji i organizacji pozarządowych, które zgłosiły oferty i otrzymały dofinansowanie
2.	Wspomaganie świetlic wiejskich, stowarzyszeń, samopomocowej grupy Anonimowych Alkoholików i innych podmiotów zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy, Wspieranie od strony finansowej, promocyjnej lub logistycznej szkoleń, konferencji, wykładów, spotkań, prelekcji	1) Liczba szkoleń; 2) Liczba innych wydarzeń, 3) Liczba uczestniczących w szkoleniach przedstawicieli społeczności lokalnych zaangażowanych w działania profilaktyczne i naprawcze oraz członków GKRPA/GOPS 4) Liczba instytucji i organizacji pozarządowych, które otrzymały dofinansowanie; 5) Liczba zakupionych materiałów i sprzętu.
IV. Cel szczegółowy: Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń - podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 (1) i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.		
Lp.	Działanie	Wskaźniki
1.	Podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim lub nietrzeźwym, na kredyt, pod zastaw oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych, a także występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	1) Liczba przypadków naruszenia zakazów, 2) Liczba interwencji, 3) Liczba postępowań sądowych z udział przedstawicieli GKRPA w charakterze oskarżyciela publicznego
2.	Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.	1) Liczba przeprowadzonych kontroli, 2) Liczba skontrolowanych punktów sprzedaży.

V. Cel szczegółowy: Zapewnienie warunków do pracy dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		
--	--	--

Lp.	Działanie	Wskaźniki
1.	1) Obsługa administracyjna i lokalowa, pokrywanie wszelkich wymaganych prawem kosztów działań GKRPA, Zespołu Interwencyjnego, grup roboczych i zespołów problemowych (w zakresie nieobjętym innymi działaniami w Programie), 2) Zapewnienie środków na wynagrodzenia dla członków GKRPA, 3) Organizowanie szkoleń dla członków GKRPA, Zespołu Interwencyjnego, grup roboczych i zespołów problemowych oraz innych grup zawodowych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.	1) Liczba spotkań GKRPA, Zespołu Interwencyjnego, grup roboczych i zespołów problemowych; 2) Liczba szkoleń; 3) Liczba uczestników szkoleń/webinariów.

II. CEL GŁÓWNY: Ograniczanie zdrowotnych i społecznych szkód wywołanych z powodu używania narkotyków i dopalaczy

I. Cel szczegółowy: Zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem
--

Lp.	Działania	Wskaźniki
1.	1) Włączenie w ofertę Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i ich Rodzin tematyki uzależnień od narkotyków i dopalaczy 2) Wsparcie psychologiczne, udzielanie informacji dotyczących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym	1) Liczba rodzin i osób, którym udzielono porady; 2) Liczba godzin porad (zapewniona i zrealizowana) 3) Liczba zatrudnionych specjalistów (w przeliczeniu na etaty),

II. Cel szczegółowy: Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień narkotykowych		
Lp.	Działania	Wskaźniki
1.	1) Prowadzenie w szkołach programów profilaktycznych, warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, 2) Zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych dotyczących problemu narkomanii dla uczniów	1) Liczba przeprowadzonych programów 2) Liczba osób biorących udział w zajęciach
2.	Wspieranie działań profilaktycznych, polegających na organizowaniu zajęć pozalekcyjnych, sportowych dla dzieci i młodzieży w ramach spędzenia wolnego czasu oraz kształtowanie nawyków związanych ze zdrowym stylem życia	1) Liczba przedsięwzięć 2) Liczba uczestników zajęć (w tym ze środowisk zagrożonych uzależnieniem)
	Działalność edukacyjna w zakresie profilaktyki uzależnień skierowana do pedagogów, uczniów i rodziców	1) Liczba przedsięwzięć 2) Liczba uczestników spotkań
III Cel szczegółowy: Wspieranie instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, pracujących w obszarze przeciwdziałania i rozwiązywania problemów narkomanii		
Lp.	Działania	Wskaźniki
1.	Wspieranie działalności we wskazanym zakresie organizacji pozarządowych i innych podmiotów współpracujących	1) Liczba organizacji pozarządowych, którym powierzono zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii i promocji zdrowego stylu życia 2) Liczba beneficjentów działań organizacji pozarządowych
2.	1) Stała współpraca między-instytucjonalna z policją, Kościołem, GOPS, szkołami, przedstawicielami ochrony zdrowia w zakresie działań dotyczących przeciwdziałania narkomanii	1) Liczba przeprowadzonych kontroli miejsc potencjalnego zagrożenia; 2) Liczba wspólnie poprowadzonych działań profilaktycznych.

	2) Współpraca z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych m.in. poprzez kontrolę miejsc narażonych na działalność dealerów narkotykowych – głównie szkół i ich otoczenia.	
3.	Monitorowanie i diagnozowanie problematyki używania środków odurzających na terenie gminy	Sporządzenie raportu z ewaluacji Programu
III CEL GŁÓWNY Ograniczenie i eliminowanie zjawiska uzależnień behawioralnych poprzez upowszechnienie wiedzy na temat zagrożeń i symptomów tego rodzaju uzależnień i działania profilaktyczne		
	Działania	Wskaźniki
1	1) Działania profilaktyczne i informacyjne w zakresie identyfikowania oraz reagowania na uzależnienia behawioralne, w tym wydawanie/dystrybuowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz prowadzenie kampanii społecznych. 2) Psychoedukacja w obszarze uzależnień behawioralnych, 3) Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień, w szczególności: nauczyciele, terapeuci z placówek leczenia uzależnień, konsultanci w punktach konsultacyjnych, pracownicy socjalni, GKRPA, Zespoły Interdyscyplinarne,	1) Liczba inicjatyw, 2) Liczba szkoleń, 3) Liczba uczestników szkoleń,
2.	1) Upowszechnianie wiedzy na temat zasad BHP związanych z pracą w trybie <i>home office</i> oraz edukacją zdalną, 2) Promocja aktywnego i zdrowego stylu spędzania czasu wolnego, jako alternatywy dla używania Internetu.	1) Liczba inicjatyw, 2) Liczba szkoleń, 3) Liczba uczestników ww. inicjatyw, akcji, szkoleń i innych wydarzeń.

VII. ZASADY I ŹRÓDŁA FINASOWANIA PROGRAMU

Wdrożenie celów i zadań wyznaczonych na podstawie niniejszego Programu zostanie sfinansowane ze środków własnych Gminy Dobroń, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18² Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Ponadto, źródłem finansowania działań mogą być fundusze strukturalne Unii Europejskiej oraz inne środki ze źródeł zewnętrznych, pozyskane zarówno przez gminę, jak również realizatorów i partnerów Programu.

Szczegółowy preliminarz wydatków związanych z realizacją zadań określa w każdym roku uchwała budżetowa. W trakcie trwania roku budżetowego istnieje możliwość modyfikacji celów przeznaczenia wydatków - bez konieczności zmiany Programu.

VIII ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Na podstawie art. 4¹ ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ustala się wynagrodzenie za udział w pracach dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobroniu w następujący sposób. Przewodniczącemu Komisji przysługuje 7 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, a członkom Komisji 6% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego corocznie w trybie i na zasadach określonych ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020r., poz. 2207 z późn. zm.) za udział w posiedzeniu Komisji, bądź w kontroli, a także za udział w posiedzeniu zespołu prowadzącego rozmowy z osobami wezwanymi przez Komisję.

Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia stanowi obecność na posiedzeniu komisji, zespołu (bądź udział w kontroli) stwierdzona podpisem na liście obecności.